Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-01-23

LS 2017-1533

Regionstyrelsen

Motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl (V) om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Marit Normasdotter m.fl. (V) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion om att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att öppna en avgiftningsenhet för kvinnor.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2017:79 av Marit Normasdotter (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Regionrådsberedningens motivering

Sedan det första #Metoo-uppropet har många modiga kvinnor delat med sig av sina erfarenheter av sexuella trakasserier och övergrepp. Det är fruktansvärda berättelser som berör, i synnerhet de människor som lever i en redan nu utsatt miljö i form av drogmissbruk, kriminalitet och prostitution. Det är berättelser som handlar om samhällets allra sköraste.

Sexuella trakasserier och övergrepp är oacceptabla i vården, liksom alla delar av samhället. Ingen ska behöva få sin frihet beskuren genom sexuella trakasserier och övergrepp. En nolltolerans mot sexuella trakasserier i vården är en fråga om både arbetsmiljö och vårdkvalitet, om integritet och patientsäkerhet.

Inom beroendevårdens slutenvård, som drivs av Beroendecentrum Stockholm, vårdas idag i snitt sju kvinnliga patienter. Utöver det så söker cirka 12 kvinnor per dygn vård på Beroendeakuten i Stockholm (BAS). Alla patienter i beroendevården ska få en bra och trygg vård. För att säkerställa

säkerheten för patienterna görs redan idag flera åtgärder. Det finns till exempel alltid en patientvärd ute bland patienterna och de patienter som bedöms särskilt utsatta placeras i rummen närmast expeditionerna på slutenvårdsavdelningarna. På observationsavdelningen 7B inom slutenvården finns dessutom ett särskilt rum avsett för vård av kvinnor.

Trots de här åtgärderna förekommer det att kvinnor utsätts för övergrepp av manliga patienter. Så får det inte vara. Därför öppnas under 2019 ytterligare åtta vårdplatser som kommer vara lokaliserade i en helt nyrenoverad avdelning som också kommer ha stora möjligheter till sektionering. Utökningen av vårdplatser gör det också möjligt att omdisponera dagens 59 vårdplatser samt de åtta nya platserna. Det ger ökad möjlighet att skydda patienter som anses löpa större risk än andra patienter att utsättas för övergrepp. Regionrådsberedningen delar Hälso- och sjukvårdsförvaltningens bedömning att det därför inte behövs en specifik vårdavdelning för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor. Därmed anser Regionstyrelsen motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:79
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 4 december 2018
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 15 november 2018

Irene Svenonius

Anna Starbrink

Gustaf Drougge

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Malin Örnjäger

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-12-14

LS 2017-1533

Regionstyrelsen

Motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl (V) om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Ärendebeskrivning

Marit Normasdotter m.fl. (V) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion om att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att öppna en avgiftningsenhet för kvinnor.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:79
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 4 december 2018
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 15 november 2018

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till det som sägs i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna föreslår regionfullmäktige att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att öppna en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Mot bakgrund av att Beroendecentrum Stockholm under 2019 ska öppna ytterligare vårdplatser i nyrenoverade lokaler med större möjligheter till sektionering anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Marit Normasdotter m.fl. (V) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de yrkar på att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att öppna en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Överväganden
Beroendecentrum Stockholm erbjuder specialiserad beroendevård inom Stockholms län. I snitt vårdas 7 kvinnliga patienter inom slutenvården medan cirka 12 kvinnliga patienter per dygn söker vård på Beroendakuten i Stockholm (BAS) vid S:t Görans sjukhus.

Av säkerhetsskäl placeras patienter som bedöms löpa särskild risk för att utsättas för övergrepp i rummen närmast expeditionerna på varje slutenvårdsavdelning. På en särskild observationsavdelning inom slutenvården finns ett rum avsett för kvinnor. Av säkerhetsskäl ska även en patientvärd alltid vara stationerad bland patienterna och denne ska ha uppsikt över korridorer, rökrum och uppehållsrum.

Hälso- och sjukvårdsnämnden lyfter i sitt yttrande fram att åtgärder kommer vidtas under 2019 för att säkerställa säkerheten för patienter inom beroendevården. Genom en avtalsbeställning med Beroendecentrum Stockholm öppnas ytterligare 8 vårdplatser som är lokaliserade till en nyrenoverad avdelning där det finns möjlighet till sektionering, exempelvis för patienter som bedöms vara särskilt utsatta. Utökningen av vårdplatser gör det möjligt att omfördela dagens 59 vårdplatser inom beroendevården vilket vidare skapar bättre förutsättningar för att skydda patienter som anses löpa större risk än andra att utsättas för övergrepp. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer därför att en specifik avdelning för särskilt utsatta patienter inte behöver inrättas.

Mot bakgrund av ovan anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstab

Beslutsexpediering:
Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regiondirektörens stab

Godkänd av Malin Frenning, 2018-12-14

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -12- 05
Dnr LS 2017-1533

Stockholms läns landsting

2017:79

Stockholms läns landsting
2017-12-05

Motion av Marit Normasdotter (v) m fl om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Under den senaste tiden har kvinnors utsatthet för mäns våld, kränkningar och sexuella trakasserier varit i media nästan på daglig basis. Detta har satt kvinnors utsatthet i ett helt nytt ljus. Att det finns ett strukturellt samhällsproblem i alla branscher och samhällsskikt har väl inte gått någon förbi vid det här laget. I svallvågorna av #metoo uppropet har nu kvinnor och flickor som levt eller lever med drogmissbruk, kriminalitet och prostitution startat två upprop som heter #utanskyddsnät och #intedinhora. Drogvärlden är som en förvriden spegelbild av den vanliga världen. Det är samma problem som finns, men med ett gränslöst normsystem och en stenhård tystnadskultur blir våldet så mycket grövre och dessa kvinnor och flickor så mycket mer utsatta. De bär med sig ett dubbelt stigma, både skammen från missbruket och från att ha varit våldsutsatta.

Några av rösterna från #utanskyddsnät ljuder:

> ***Det sista jag kommer ihåg var de blå pillerna han hämtade och svalde med ett flin. Hur madrassen sviktade när han äntrade sängen. Jag däckad, fullproppad med benzo och alkohol. Dagen efter hade jag ont, inga minnen och bara flera frågetecken.***
>
> ***Jag va 13 år och as full då en äldre kille på en fest tog min oskuld- i ett rum fullt med andra människor.***
>
> ***En gång när vi var påtända så slängde han ut mig från vår lägenhet. Jag visste inte var jag skulle ta vägen, åkte till plattan och blev upplockad av en man som var villig att bjuda på knark om jag ställde upp på sex.***
>
> ***Var med på den tiden då vi kvinnor hade en egen avdelning på Sabbatsbergs sjukhus. Det var tider det. Av vila, lugn och ro.***

När dessa kvinnor behöver sjukvård är de i en särskilt utsatt position, då de många gånger har erfarenhet av övergrepp, kränkningar, trauman och trakasserier. De är därför i behov av en skyddad zon i sjukvården. Det är SLSOs ansvar som vårdgivare att skapa förutsättningar för en trygg, lugn och säker början på ett nytt liv. Det är ett stort och avgörande beslutet att sluta använda droger eller alkohol och göra en livsstilsförändring. Att gå in på avgiftningen är det första, men kanske också det största beslutet. Inne på avgiftningen tar patienterna av sig sin mask, drogen eller alkoholen, för första gången på länge. Då blir man liten, naken och otrygg. Då är en trygg miljö avgörande för om man ska klara det. I ljuset av detta blir det väldigt tydligt att det finns ett stort behov av en egen avdelning på avgiftningen för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

Att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att tillse att en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor öppnas.

Marit Normasdotter (V)

Michaela Kedhammar (V)

Catarina Wahlgren (V)

Stockholms läns landsting

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2018-12-04

§ 257
Yttrande över motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl (V) om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

HSN 2018-0102

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor. I motionen föreslår Marit Normasdotter m.fl. (V) att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att det öppnas en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl. (V)

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Catarina Wahlgren (V) yrkar med instämmande av Dag Larsson (S) bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Catarina Wahlgren (V) och Dag Larsson (S) anmäler att V- och S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till

Landstingsstyrelsen
Akten

Stockholms läns landsting

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri
Andreas Falk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-11-15

HSN 2018-0102

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl (V) om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor. I motionen föreslår Marit Normasdotter m.fl. (V) att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att det öppnas en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl. (V)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i beredningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Idag vårdas i snitt 7 kvinnliga patienter inom Beroendevårdens slutenvård som drivs av Beroendecentrum Stockholm. Utöver det så söker cirka 12 kvinnor per dygn vård på Beroendeakuten i Stockholm (BAS).

För att säkerställa säkerheten för patienter som bedöms som särskilt utsatta placeras de i rummen närmast expeditionerna på varje slutenvårdsavdelning.

På observationsavdelningen 7B inom slutenvården finns ett särskilt rum avsett för vård av kvinnor. Utöver detta är alltid en patientvärd stationerad bland patienterna. Patientvärden är en särskild personal som är i rörelse på avdelningen och har uppsikt över korridorer, rökrum och uppehållsrum.

Överväganden
Trots de åtgärder som vidtagits så har det förekommit att kvinnor utsatts för övergrepp av manliga patienter. Ytterligare åtgärder vidtas nu genom att det inför 2019 öppnas ytterligare 8 vårdplatser genom beställning i avtal med Beroendecentrum Stockholm. De nya vårdplatserna lokaliseras till en helt nyrenoverad avdelning med stora möjligheter till sektionering.

Utökningen med 8 vårdplatser från 2019 gör det möjligt att omdisponera dagens 59 vårdplatser samt de 8 nya platserna. Det ger ökad möjlighet att skydda patienter som anses löpa större risk än andra patienter att utsättas för övergrepp. Bedömningen är dock inte att det behövs en specifik vårdavdelning för särskilt utsatta patienter.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaden för de 8 nya vårdplatserna ryms inom budgetramen för avtal 2019 med Beroendecentrum Stockholm.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget bidrar till att säkra vården för patienter som bedöms som särskilt utsatta. Därmed skulle det få positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget skulle få positiva konsekvenser för jämlik och jämställd eftersom patienter som anses som särskilt utsatta skulle få en säkrare vård och inte vara lika utsatta som tidigare.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslag till beslut förväntas leda till oförändrad administrativ börda för vårdgivaren.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Landstingsstyrelsen

Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-11-15